

[Formanden.]

lov nr. 210 af 23. april 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser omhandlede udvalg.

I skrivelse af 7. d. m. anmoder indenrigs- og boligministeren om, at der må blive foretaget nyt valg af medlem af tilsynsrådet for statens sindssygehospitaller i stedet for Gudrun Hasselriis, der ikke er blevet genvalgt som medlem af folketinget.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om folketingsvalg i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 35; fremsættelsen findes i tidenden sp. 13).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden: Under behandlingen af denne sag kan også den følgende sag på dagsordenen omtales, nemlig:

Forslag til lov om ændringer i lov om folketingsvalg på Færøerne.

Hans Hansen: Det foreliggende forslag til lov om folketingsvalg i Grønland har været til to behandlinger samt udvalgsbehandling i det grønlandske landsråd; forhandlingerne herom findes side 131—139 og side 298—301 i Grønlands landsråds forhandlinger for 1952. Lovforslaget har endvidere været behandlet i rigsdagens Grønlandsudvalg i nærværelse af de delegerede fra Grønlands landsråd, da de i marts måned i år var herude.

Under behandlingen af grundlovsforslaget blev der også her i tinget udtalt megen tilfredshed med, at Grønland efter den nye grundlov bliver en ligeberettiget del af det danske rige, og at denne glæde og tilfredshed også næres fra Grønlands side, får man stærke beviser for, når man gennemlæser de forhandlinger, der blev ført i det grønlandske landsråd, da det lovforslag, som vi her behandler, sidste sommer var til behandling dør. Under disse forhandlinger udtalte landsrådsmedlem Augo Lynges:

„Et af det nuværende landsråds formenøste ønsker er at knytte Grønland til moderlandet som en del af selve riget med repræsentation i Danmarks rigsdag.“

Endvidere sagde Augo Lynges senere i sin tale:

„Når vi hæver blikket over jordkloden, ser vi mange steder kolonikampe, hvor de indfødte kæmper for at løsrive sig fra moderlandet og blive selvstændige. Det gør de, fordi de mener, at dette er det bedste for dem selv. Men her i Grønland vil vi gerne gøre det modsatte. Her vil vi gerne benytte vor egen nyligt erhvervede bestemmelsesret til et initiativ til at knytte Grønland fast til moderlandet.“

Disse udtalelser og mange andre vidner om den store interesse, der er i Grønland for et fastere og stærkere tilhørsforhold.

Men i glæden og tilfredsheden over det udvidede samvirke blander sig lidt skuffelse over, at det ikke er hele Grønland, som skal være med til at vælge de to folketingsmedlemmer til den fremtidige rigsdag, idet Østgrønland og Nordgrønland foreløbig er holdt udenfor. Der er dog i lovforslaget med hensyn til dette punkt en ventil, idet § 4, stk. 2, indeholder følgende bestemmelse:

„Nordgrønland og Østgrønland kan ved kgl. anordning henlægges til henholdsvis den nordlige og den sydlige opstillingskreds. De nærmere regler for valgenes gennemførelse i Nordgrønland og Østgrønland fastsættes ved nævnte anordning.“

Vestgrønland deles i to opstillingskredse, den sydlige omfattende de syv kommuner fra Nanortalik til Sukkertoppen og den nordlige omfattende de ni kommuner fra Holsteinsborg til Upernavik. Holsteinsborg er henlagt til den nordlige kreds, medens denne plads ellers regnes med til Sydgrønland. Den nordlige opstillingskreds har i øjeblikket flest indbyggere, men da man må regne med, at udviklingen vil ske hurtigere i Sydgrønland, vil opstillingskredsene sikkert inden så længe være lige store.

Selve valget af de grønlandske folketingsmænd skal ske ved flertalsvalg i enkelt-